

A VENDÉGLŐS

A Budapesti Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulatának és a „Magyar Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Szövetségének” hivatalos közlönye.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV., KALVIN-TÉR 2.
TELEFON: JÓZSEF 22-70.

Előfizetési ára nem tagok részére:
egy évre 60 korona.

Egyes szám ára 4 korona.

Megjelenik havonként kétszer.

A „Vendéglős“-t az Ipartársulat és az Országos Szövetség tagjai a tagsági díj fejében ingyen kapják.

Hirdetéseket csakis ajánlhatóknak ismert cégektől fogadhatunk el.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal:
BUDAPEST, IV., KALVIN-TÉR 2.

Kéziratok a szerkesztőség címére küldendők.

Híszek egy Istenben, híszek egy hazában,
Híszek egy isteni örök igazságban,
Híszek Magyarország feltámadásában! Ámen.

HIRDETMÉNY.

A m. kir. kereskedelmi miniszter úr folyó évi szeptember 18-án 53022/21-1920. szám alatt kelt rendeletével a vendéglősipart képesítéshez kötött iparágak közé sorozta, minélfogva tekintve, hogy a budapesti vendéglősök száma az ipartörvényben előírt minimumot messze meghaladja, a budapesti vendéglős ipartestület megalakítását elrendeljük és felhívjuk az összes érdekelt budapesti vendéglős iparosokat, hogy az ipartestület megalakítása céljából 1920 október 30-án, délután 4 órakor tartandó

KÖZGYÜLÉSRE

a régi képviselőház nagytermében (VIII., Sándor-utca 8) jelenjenek meg.

Az alakuló közgyűlés tárgya az ipartestület alapszabályainak megállapítása lesz.

Budapest, 1920 szeptember 28.

A IV. ker. elüljáróság,
mint az ipartestületek megalakításával
megbízott I. fokú iparhatóság:
(P. H.) Goreczky, ker. elüljáró.

Felhívás.

Ipartestületté alakulásunkhoz szükséges ismerünk a székesfőváros területén tényleg vendéglő üzlettel bíró kartársainkat. Ezért felhívom mindazon t. Kartársaimat, akiknek vendéglő üzlete van, iparigazolvánnyal jelentkezzenek legkésőbb e hó 20-ig az ipartársulat hivatalos helyiségében IV., Kalvin-tér 2. sz. hétköznapon délelőtt 9 órától délután 2 óráig.

Keszey Vince

az alakulóban lévő vendéglősipartestület elnöke.

Csonka Magyarország — nem ország,
Egész Magyarország — mennyország!

Az ipar ünnepén.

Hangulatban, érzésben, közös akaratban és lelkes törekvésekben dobbantak össze a szívek az országos szövetség rendkívüli nagygyűlésén, amely ekként a magyar vendéglős- és fogadósipar igazi ünnepévé vált. A nagy és lelkes ünneplés voltaképpen ezeknek az egyszerű és igénytelen lapoknak a diadalát jelenti. Ezeken a hasábokon nyilatkozott meg mindig a vezetőség, az ipar élén haladó elnökség szava; ezeken a hasábokon hirdettünk komoly munkát, gondos szervezkedést, lelkes összetartást, lankadatlan törekvést, itt vitattuk meg apró és nagy bajainkat, itt kerestünk orvosszert minden bánalomra, minden sérelem ellen.

És hogy szavunk nem hangzott el kiáltó szóként a pusztában, nemcsak az elért eredmények mutatják, de mindenekfölött az a tanácskozás, amely igazán az összetartás és a közös akarat, az egymás megbecsülése és a vezetőség iránt érzett bizalom jegyében folyt le az egész ország vendéglőseinek színe előtt. Százan és százan jöttek el várakozással és kívánságokkal, s távoztak meglegedve, megnyugodva, s lelkükben azzal a jóleső tudattal, hogy minden ügyük avatott kezekben van, s éber elmék öröködnék és virrasztanak iparunk virágzásra vágyakozó érdekei fölött.

Ha egyebet nem jelentett volna az októberi nagygyűlés, mint megnyugvást és meglegedést mindenek számára, már akkor is ünnepszámba menne az országos összejövétel. De jelent egyebet is, sokat. Jelenti kezdetét egy új időnek, hajnalhasadását az igazi fejlődésnek. Átmegyünk a képesített iparosok büszke táborába, s megkezdjük a nagy átalakulást, amelynek a nagy fejlődést meg kell előznie. Már kezdettől fogva előttünk lebegett a feladat, hogy iparunkat, hogy igazán nagygyá fejlődhessen: képesített, fejlett, lélekben és tudásban előkelő új generáció kezére kell biznunk. S ezt a jövődől nemzedéket, amely vér legyen a mi vérünkből, nekünk kell tudásban és képzettségben, magyarságban és hazafiasságban nagyra nevelnünk.

S erre is az ipar ünnepe hozta meg az impulzust. Felállt iparunk egy ősz bajnoka, nekünk szeretett és nagyra tartott vezérünk régtől fogva, s rámutatott egy

kötelességre, amely reánk vár. „Tanoncotthonra van szükségünk“, mondotta Glück Frigyes egyszerű, meleg szóval. S tőle megszokott lelkesedéssel és bőkezűséggel ötvenezer koronát tett az asztalra. „Ez legyen az első kő az emelkedő tanoncotthonhoz.“ Így kezdi az építés munkáját az a lelkes ember, aki igazán szereti és megbecsüli iparát.

A nemes példa mindig magával ragadó volt. Malosik Ferenc harmincezer koronát áldozott a nemes célra, Gundel Károly tizezret, Keszei Vince tizezret, s alig néztünk körül ámuló szemekkel a lelkes gárdán, már kétszázhuszezer korona volt együtt a tanoncok leendő otthona számára.

Mi nagyon jól tudjuk, hogy ez még magában nem elég, de nagyon jól tudjuk azt is, hogy a magyar vendéglősség nem fog megállni a kezdetnél. Ahol ilyen lelkesek és áldozatkészek a vezetők, ott nem maradnak el tőlük messzire a követők sem. Pedig nem kell hinni, hogy az ilyen felbuzdulás nem jelent lemondást és súlyos áldozatokat. Nem olyan időket élünk az iparban, amikor könnyű az áldozat és öröm az adakozás. Harcolnunk kell az életért a mindennapi nehézségekkel. Nehéz a kereset és gondterhes, s nemcsak egy kéz, de ezer nyúlik kérőleg felénk segítségért és támogatásért.

Tisztelettel hajlunk meg az ipar ünnepén iparunk nagyszerű vezetői előtt, akik ép oly világosan látják céljukat és kötelességeiket, mint amily elszántan és készségesen vállalják a nehéz munkát és súlyos áldozatokat. Ilyen vezérek táborában büszkeség közkatonának lenni, s gyönyörűség áldozatok árán is a biztos siker, haladás és fejlődés útján kitartóan követni őket...

Rendkívüli nagygyűlés.

— Magyar Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Szövetsége. —

Ebben az évben, melyet nehéz küzdelmei és építő és teremtő munkája örök emlékezetűvé avattak, immár második nagygyűlését tartotta iparunk országos szövetsége, jeléül és bizonyítékául annak, hogy minden erejével, képességével és áldozatkészségével ki akarja venni a maga részét az országmentő és újjáépítő törekvésből.

A nagygyűlés népes volt és impozáns lefolyású. Büszkén valljuk és hirdetjük, hogy az az egyetértés, együttérzés, összetartás, melynek ápolása ennek a lapnak főhivatása volt és marad, az országos nagygyűlésen olyan mértékben és formában nyilatkozott meg, mely megnyugvással és büszkeséggel tölthet el mindnyájunkat. A tárgysorozatot, melynek nagyfontosságú, hosszú időkre kiható, sok tekintetben életbevágó pontjai voltak, a nagygyűlés tiszteletreméltó komolysággal, hozzáértéssel, megfontolt higgadtsággal tárgyalta, s a hozott határozatok valósággal határhöveket jelentenek a szövetség életében.

Az ülésről, amelynek jelentőségét és horderejét első cikkünk méltatja, itt adjuk a részletes tudósítást, amely egyuttal az ipar és a szövetség történetében korszakot jelent...

(Megnyitás és elnöki üdvözlés.)

A gyönyörű Szent-Gellért fürdőben, fővárosunk e büszke látványosságában folyt le a nagygyűlés, a pazarul díszített nagyteremben. Már jóval a kitűzött idő előtt, a kora délutáni órákban kezdtek gyülekezni a Magyar Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Szövetségének fővárosi és vidéki tagjai, kiknek sorait a kormány és hatóságok illusztris kiküldöttjei tarkították. A kereskedelmi miniszteriumot Barthos Andor államtitkár és Thorma István miniszteri titkár képviselték, az Országos Iparegyesület részéről Soltész Adolf igazgató jelent meg, a Baross-Szövetség részéről Gazda György főtitkár jelent meg, az Iparkamarát Kemény Dezső titkár képviselte, s megjelent még számos hatóság képviselője, valamint képviselve volt a sajtó is, a rendőrség, a kávéipartársulat, a segédek egyesülete stb. stb.

Amikor az elnöki emelvényt elfoglalták az arra hivatottak, kevéssel három után Keszei Vince elnök meleg és lendületes szavakkal nyitotta meg az országos nagygyűlést.

— Szívem mélyéből üdvözlöm Önöket, így kezdte emelt hangon, — és köszönöm, hogy hívó szavunkra oly szép számban megjelenni méltóztattak. Őszinte szívvél és hálával eltelve jelentem, hogy a napirendünkre felvett kívánságok és óhajítások egyes pontjai kedvező elintézését nyertek. Különösen felemelő érzés, hogy harmincötéves fáradságos munkánk jól megérdemelt jutalmát kivívtuk, s ebben a pillanatban iparunknak képesítéshez kötését jelenthetem a nagygyűlésnek.

Ez az eredmény azonban nem jelenthet számunkra pihenést. Még sok oly kérdés áll előttünk, mely megoldásra vár, amely további kitartó munkásságot követel mindnyájunktól.

Amikor tehát arra kérem Önöket, hogy a napirendre felvett komoly kérdéseket hozzánk illő méltósággal kegyeskedjenek meghallgatni és tárgyalni, őszinte szívből üdvözlöm a kereskedelmi miniszterium részéről dr. Barthos Andor államtitkár ő méltóságát, dr. Thorma István miniszteri titkár urat, az Országos Iparegyesület részéről dr. Soltész Adolf igazgató urat, Gazda György urat, a Baross Szövetség főtitkárát, a kávéipartársulata részéről dr. Havas Nándor titkár urat, az Iparkamara titkárát, dr. Kemény Dezső urat, országos szövetségünk diszelnökét, Glück Frigyes urat, a segédek egyesülete részéről Babócsy Lőrinc elnök urat, a rendőrség képviselőjét és sajtót. *A nagygyűlés tanácskozásait ezennel megnyitom.* A jegyzőkönyv vezetésére felkérem Walter Károly titkár urat és a jegyzőkönyv hitelesítésére Bandl Ferenc és Maloschik Ferenc urakat.

(Jelentés a szövetség működéséről.)

A napirend első pontja következett ezután. Walter Károly titkár a következőkben terjesztette be az országos szövetség eddigi működéséről szóló jelentését:

Az 1885-ik évvel egészen új fejezete kezdődik ipari életünknek. A boldogok honába költöztek közül Gundel János, Stadler Károly, Walter Ferenc és Müller Antal; az élők közül Glück Frigyes, Palkovics Ede, Bokros Károly, Malosik Antal jelölték meg számunkra az utat, amelyen haladva elérjük iparunk erkölcsi értékének emelését és kivívjuk a társadalomban számára azt a helyet, mely nagyfontosságú hivatásánál fogva méltán megilleti.

Példátadó munkásságuk teremtette meg húsz évvel ezelőtt országos szövetségünket, melynek feladata hazánk összes szállodásait, vendéglőseit és korcsmárosait, akik eddig teljesen magukra hagyatva, mint a szétszórta kéve, érdekeik megvédésére nem voltak elég erősek, egy táborba tömörítse, jogaikat kivívja.

Iparunk e kimagasló alakjai teremtették meg az országos nyugdíjgyesületet és megmentették őket attól a lealázó és megalázó érzéstől, hogy munkaképtelenségük esetén nem lesznek kénytelenek idegenek ajtaján kopogtatni könyöradományokért.

Nekik köszönhetjük a jövő vendéglősök szakszerű kiképzését célzó szakiskolák felállítását és az ingyenes közvetítést, mindmennyi hasznos és nagyfontosságú intézményeket, amelyek hivatva vannak iparunk erkölcsi értékét emelni, tiszteletét fokozni.

Az ő nyomdokaikon haladtak mai, mindnyájunk tiszteletét méltán kiérdemelt utódaik, Keszey Vince, Gundel Károly, Bandl Ferenc és mások, hasonló elismerésre méltó buzgóságot fejtettek ki a nagynevű elődeiktől rájuk maradt örökség: iparunknak képesítéshez kötésének megszerzésében.

Hála kormányunk bölcs belátású kereskedelemügyi miniszterének és nemesen gondolkozó tanácsadóinak, akik harmincöt éves munkásságukat jutalmazandó, iparunkat ez évi szeptember hó 18-án képesítéshez kötötte.

Hogy ez előléptetés által az ipar tiszteletén és becsülésén kívül mily előnyök hárulnak iparunkra, azt a gyakorlatból fogjuk leginkább érezni.

Miután országos szövetségünk ez évi június 3-án újból megkezdte munkásságát, elnökségünk főfigyelmét a vidéki kartársak megszervezésére, szövetségünkbe való felvételére fordította.

Szakiskolánk kiválóan agilis és szónoki képességgel megáldott tanára, Kritsfalussy István a szünidőben kereste fel az ország nagyobb városait és ott közvetlen érintkezésben világosította fel kartársainkat az egyesülés, a tömörülés eléggé nem méltányolható előnyeiről. Szeptember óta én jártam el hasonló kiküldetésben és ennek tulajdonítható, hogy az így meglátogatott *hatvanhárom helyről 653-an léptek be vidéki kartársaink közül szövetségünkbe.*

Elismeréssel kell megemlékezni néhány vidéki kartársról, akik nem kimélve fáradságot, teljes odaadással igyekeztek minél több tagot szerezni szövetségünknek. Ezek: Herczeg Ferenc Szombathely, Német Ferenc Győr, Herczog Mór Kaposvár, Németh Aladár Debrecen, aki egymaga 121 tagot szerzett Debrecenben. Méltán megérdemli, hogy e kiváló munkásságáért jegyzőkönyvünkben hálás köszönetünknek adjunk kifejezést.

Országos szövetségünk bevétele 49,234 K; kiadása 13,911 K 70 f. és így 35,322 K 20 f. készpénz vagyona van.

Országos szövetségünk erkölcsi támogatását Veszprém, Székesfehérvár, Kecskemét, Szeged, Győr, Debrecen, Budafok, Nagykanizsa, Ercsi, Kőszeg és a Balatonmenti kartársak kérték, amit mi minden esetben a legnagyobb készséggel meg is adtunk és nem minden siker nélkül.

Résztvettünk az új ipartörvénytervezet készítésében, ellensúlyoztuk a kötelező menü behozatalát, kérelmeztük az Országos Árvizsgáló Bizottság eltörlését, vagy ha ez nem volna lehetséges, olyan átszervezését, melynél a vendéglősipar jogos érvényesülést nyerjen. Megfolyamodtuk az élelmiszerek szabad behozatalát, a sörkartell megszüntetését, a sörshordók hitelesítését, a százalékos engedmény visszaállítását, megszerveztük a „Baross” szövetség kebelében a vendéglős szakosztályt. Hogy lehetővé tegyük tagjainkkal az állandó érintkezést, hivatalos lapul választottuk „A Vendéglőst”, melyet tagjainknak havonként kétszer küldünk meg teljesen díjtalanul. Szükség esetén meghívásra a központ szívesen küld ki a vidéki közgyűlésekre képviselőt, hogy ott a helyszínen élő szóval adja meg a kartársaknak a szükséges felvilágosításokat.

Ezekben volt szerencsém a tisztelt nagygyűlésnek a lefolyt öt hónapi működésünkről beszámolni és legyen szabad reménylenem, hogy a tisztelt megjelentek mindegyike meg van győződve szövetségünk nagyfontosságú munkájáról és fentartásának szükségességéről.

Rajtunk áll, hogy fejlesszük annak tevékenységét, hogy a mag, melyet nagynevű elődeink harmincöt évvel ezelőtt elvetettek és kiváló utódaink oly szeretettel ápoltak iparunk javára terebélyes fává nőjön.

Hogy ezt elérhessük, arra kell kérem a tisztelt kartársakat, iparkodjanak szövetségünknek minél több tagot gyűjteni és odahatni, hogy ne legyen hazánkban egyetlen vendéglős sem, aki szeretettel ne ragaszkodnék iparunkhoz, ne ajándékozná meg elnökségünket bizalmával és ne lenne országos szövetségünknek szívvel, lélekkel tagja.

(Hogyan lehet a sörkartell megszüntetni?)

Ezzel az életbevágó kérdéssel a napirend második pontja foglalkozott. Előadó *dr. Nagy Sándor* ügyész volt, aki lényegében ezeket fejtette ki:

— A vendéglősipar legkárosabb tünete a mi napjainkban a sörkartell, amely a termelés menetét az utolsó évtizedek alatt teljesen megakasztotta, s amely ellen csak egy védekezés lehet, ha a sörkartell teljesen megtörik.

Régebben a sörgyárak versenye volt az, ami jó sörgyártására kényszerítette a gyárakat. Mostanában a gyárosok kétféle sört gyártanak, az ugynevezett jó és a még rosszabb minőségű sört. A jó sör nagyobbára külföldre vándorol, míg a rossz sör, mely a belföldi szegényebb néposztály szükségletét lenne hivatva kielégíteni, itthon marad s ezt kapjuk mi. Ilyen módon a legteljesebb mértékben kezökben tartják a sörgyárak vendéglőseinket. Másik módja a brutalizálásnak a sörgyárak részéről az, hogy hitelesítetlen hordókban szállítják vendéglőseinknek a sört. E tűrhetetlen állapot megszüntetéséért több alkalommal eljártunk, kérvényeztünk, deputációztunk. Sajnos azonban kartelltörvényünk nincs, s így nem érhattünk el eredményt. Kartelltörvényre van tehát szükségünk. A mi feladatunk a kormányt meggyőzni arról, hogy ilyen törvényre multhatatlan szükség van. E téren az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság munkája is tehetetlen. Szóval minden téren, mindenhol nehézséggel küzdünk. Talán vannak a sörgyárak vezető egyénei között olyanok, kik megértik helyzetünket, (De-hogy vannak! közbeszólások) s kik szintén küzdenek a sörkartell ellen, azonban ezeknek a munkája is tehetetlen. Tisztelt Uraim! Nem akarok e tárgynál hosszasan időzni, csak megjegyzem, hogy a mi törekvésünk inkább a köznek érdeke, mint a miénk. Mi a sörgyárakkal szemben inkább csak erkölcsi megalázást érzünk, mert a sörgyár önkényesen diktál nekünk akkor, amikor mi a közért való harcba vetjük minden erőnket. Épen azért kérem a nagygyűlést, fogadja el a következő határozati javaslatot:

A közgyűlés utasítja az igazgatóságot, hogy a vendéglősök sérelmeinek ügyét, melyet a sörgyárak részéről elszenvednek, különösen a sörkartell ügyét állandóan napirenden tartsa, a panaszokat e tárgyban gyűjtse egybe.

Megállapítja a közgyűlés, hogy a sörkartell működése a vendéglősipar kizsákmányolását és lealázását, de a fogyasztóközönségnek is teljes kiszolgáltatott voltát eredményezi.

A vendéglősipar életbevágó feladatnak tartja, hogy a sörkartell ellen erejének teljességével küzdjön, hogy a szabad verseny lehetőségét e téren kivívja.

A közgyűlés e célból megbizsa az igazgatóságot,

hogy a sörkartell ellen a kormány, hatóságok, a parlament és nyilvánosság segítségét minden alkotmányos eszközzel igyekezzék megszerezni, hogy a vendéglősipar és a közérdek ez évtizedes, tovább már nem tűrhető sérelme orvosolást nyerjen.

A nagy éljenzéssel fogadott indítványt a nagygyűlés egyhangulag elfogadta.

Most még *Fehér* Ferenc szólalt fel, aki ezeket mondta:

— Nagy Sándor doktor mint szövetségünk ügyésze, ismertette a sörkartell, engedjék meg, hogy én, *mint vendéglős* ismertessem. Örömmel látom, hogy az Országos Szövetség teljes erejével harcol a sörkartell ellen. Részemről úgy látom, hogy tulajdonképpen a sörkartell nem egyéb, mint a sörgyáraknak egy erkölcsstelen mérnyelése a vendéglősökkel szemben. De nemcsak a vendéglősökkel szemben követnek el a sörgyárosok mérnyelést akkor, amikor kartellben állanak egymás között, hanem a közönség ellen is. Ha panasszal fordultunk a sörgyárakhoz, egyszerűen megtagadták a sör szállítását. Csak attól a sörgyártól szerezhettük be szükségletünket, amelyik sörgyár állandó szállítónk, mert ha esetleg más gyárhoz fordulunk, az kereken elutasít. Üdvözlöm tehát a vezetőséget és örvendek, hogy tárgysorozatában oly behatóan foglalkozik a sörkartell megtörésének lehetőségével. Ez ügyben kívánom, hogy ne legyen egyesület és egyesület, vendéglős és vendéglős között nézeteltérés, tartsunk össze és rázzuk le a bennünket összeszorító bilincseket, mert ilyenformán el fog jönni rövidesen az idő, amikor egy táborban leszünk és együtt fogunk küzdeni iparunk érdekeiért. Nagy Sándor indítványát örömmel elfogadom.

Vida Béla is üdvözlö az elnökséget s annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy a szövetség minden célját diadalmasan el tudja érni, ha mindnyájan támogatjuk az elnökséget és belépésünkkel erősítjük a szövetséget.

(Képesítés és fényűzési adó.)

Walter Károly szövetségi titkár bejelenti, hogy harmincöt éves törekvés végre megérlelte gyümölcsét, amennyiben a képesítéshez kötést sikerült az ipar számára kivívni, ámde a munka végére még nem értünk. Az eredmény még nem teljes, mert a fogadósipar *még nincs képesítéshez kötve*. Erre nézve küldöttségben kértük a kereskedelemügyi minisztertől a fogadósiparnak képesítéshez kötését is és a miniszter ígérte, hogy *még e hónapban* a fogadósok iparának képesítéshez való kötését is el fogja rendelni.

Walter Károly ezután bejelenti, hogy a fényűzési adótörvény *életbe lépett*. Egyben örömeinek ad kifejezést, hogy beadványainknak, melyeket a kereskedelmi és pénzügyminiszteriumokba küldtünk, megvolt az a kívánt sikere, hogy a kormány utasítja a pénzügyigazgatóságokat, hogy a fényűzési adó kivetésénél legyenek tekintettel a vendéglősökre, melyek tulajdonképpen *nem fényűzési vállalatok* s az adó kivetésénél csak azokat az üzleteket vessék fényűzési adó alá, melyek csakugyan a luxust szolgálják.

(A szállodák válsága.)

Várady Gyula emelkedett most szólásra és nagyfontosságú előadásában a következőket fejtette ki:

A magyar fogadósipar súlyos, existenciális jelentőségű sérelmeiről kell referálnom az országos kongresszusnak mely, mint országos érdekképviselet megvalom egyedüli és utolsó reményem, hogy a maga erkölcsi tekintélyével és súlyával az itt elhangzott előterjesztés alapján intézendő feliratokkal képes lesz meggyőzni az

illetékes tényezőket a mai helyzet súlyos volta és teljes tarthatatlansága felől. A szállodai ipar terén az 1918. esztendő határkövet jelent, mert az ezideig virágzó ipar az őszi forradalommal kapcsolatosan, különösen pedig az átkos emléké Károlyi-uralom alatt végzetes lejtőre jutott. Erre jött még az úgynevezett tanácsköztársaság és szocializálva lett a legtöbb szálloda. A tulajdonosok és vezetők részben elmozdítva, részben scartba téve, tehetetlenül nézhették az üzemi tanácsos gazdálkodását, mely nemcsak a készpénz és bankbetétek elharácsolásában, hanem abban is megnyilvánult, hogy az „Orsz. biztosság” rendelkezésére, de igen sok helyen az üzemi biztosok és akkori üzemi tanácsstagok egyéni cselekedeteként szőnyegek, fehérnemű és egyéb ingóság elvitetett a „minden a miénk” jelige alatt dolgozó rablóktól. Ez az eltulajdonítás annyival inkább érintette érezhetően a szállói vállalatokat, mert a háború alatt nem tudtak főleg fehérneműt az elhasznált pótlására beszerezni és így tartalék hiányában voltak.

Igy kifosztva ért bennünket a román megszállás, amely alatt szintén súlyos károsodások érték szállóinkat. Ezek a károsodások részben épületekben, részben megakadályozott üzemlebonyolításban, részben és főleg ingóságok, különösen fehér- és szőnyegnemű elvitelében nyilvánultak meg. Ezek a károsodások a szállói vállalatokra sok-sok milliót jelentettek és teljesen a tönk szélére juttatták.

A románok kivonulása után is súlyos károk neheztek a szállókra, részben önkényes, részben hivatalos úton történt igénybevétel útján. A beszállásolások, mint ismeretes, az 1879. évi 36. törvénycikk értelmében az egyes városi hatóságokkal történt megállapodás alapján mennek végbe, de ennek a törvénynek úgyszólván föléje került az 1912. évi kivételes hadi szolgáltatásokra vonatkozó törvény, melyre való utalással a városi hatóságok szinte beakadályozták a szállóvállalatokat azokba a megállapodásokba, amelyek súlyát annyira nyögik és mely megállapodások katasztrófálisak.

A helyzet egyszerűen az, hogy a beszállásolás mérvét azok mellett a térítések mellett, amelyek Budapesten fekhelyenkint 8 és 10 koronát; Debrecenben 5 és 8; Kőszegen 4 koronát, Szegeden 12 koronát, Szombathelyen 4.50 koronát tesznek ki szobánként: nem bírják ki a szállodák.

A pesti beszállásolás ma már a szobák 20%-a; a debreceni 50—70, sőt volt már 96%-os is, a szegedi 20%-os, a szombathelyi 80%-os és így tovább terjed.

Hogy a szállodák ilyen teher alatt kell hogy összeroppanjanak, bizonyítja az, hogy a szobaár legfeljebb 25%-a az, ami bér fejében jut, míg a többi 75%-a szükséges azokra a szolgáltatásokra, melyeket a vendégnek a szálloda nyújt.

Ezek a szolgáltatások, a személyzet, melyet fizetni és élelmezni kell, a fehérnemű mosása, a tisztogatáshoz és takarításhoz szükséges anyagok és eszközök, a világítás, a kényelmes berendezés, a liftjárat stb. és bekapcsolódik ide még a lopásokból eredő kártérítés, mely óriási összegekkel terhelte és terheli a szállodai vállalatokat.

Nem kell itt bővebb fejtegetés, hogy a 75%-ot ezek a tételek nemcsak hogy felemésztik, hanem felül is mulják és így a fenmaradó 25% hivatott fedezni a takarítást, karbantartást, utánpótlást, adminisztrációt és közteherviselést.

Hogy ez mennyire nem elegendő, azt bizonyítja a szállodák eladósodása, a szállodai vállalatok egymásután eladása és felhasználása más célokra, szóval az egész vonalon beállott dekadencia, melynek vége az egykor virágzó szállodai ipar elpusztulása.

Pedig a szálloda nemcsak fontos nemzetgazdasági tényező az idegenforgalom szempontjából, hanem fokmérője is az egyes országok kulturájának.

Az idegent a szálloda, melyben lakik, ítélete megalkotásánál erősen befolyásolja és ez az ítélet kiható hatással van a külföldre.

A külföld ennek megismerésében és jelentősége tudatában a szállodai ipart par excellence tényezőnek minősíti az idegenforgalom szempontjából. Illetékes hivatalos dignitáriusaink hangoztatják — amit mindenki vall — hogy hazánk talpraállítása csakis a nemzetközi bekapcsolás révén válik lehetségessé. Közlegünk a cél felé és a már megindulóban levő idegenforgalom nagymérvű emelkedését óhajtjuk és várjuk. Ehhez azonban elsősorban az szükséges, hogy az idegen jó és kényelmesen berendezett szállodát, egy neki megfelelő otthont találjon, amit sajnos kevés kivétellel nem vagyunk képesek nyújtani. Le vagyunk rongyolódva, el vagyunk adósodva és meg vagyunk bénítva. És ez a szomorú, desperátus helyzet nem a mi hibánkból támadt, hanem okozom érte a viszonyokat, okozom érte azokat a közegeket, melyek a szállodák rendeltetését és jelentőségét nem méltatják a kellő megítélésben. Áll ez elsősorban a beszállásolásra, mely a szállodák jellegét szem elől tévesztve a szobák nagy százalékát elvonja a voltaképeni rendeltetéstől és a szállodai vállalatokra háritja át azt a közszolgálmányt, melyet a törvény rendelkezése értelmében a polgárság a maga összességben tartozik viselni.

Ezt világosan megállapítja a hadügyminisztérium ez évi február 19-én megjelent 426,331/32. sz. rendelete, mely nekünk jogot ad a beszállásolt tiszt után a teljes lakbér megfizetését követelni a beszállásoló hatóságtól.

A rendeletnek van még két más hasonló szellemű elődje és pedig 1914. évről 108,485. sz. a. és 1915. évről 52,986 sz. a., mely mindkét rendelet szintén világosan bizonyítja, hogy a jelenlegi állapot nem felel meg a törvénynek, hogy ez nem egy jogi állapot, hanem csak egy tényleges állapot, mely jogorvoslást igényel.

Megállapítom egyuttal azt is, hogy az 1879. évi 36. t.-c. 18. szakasza kimondja, hogy azon szállók, amelyek katonai beszállásolás alatt állanak, úgy a házadótól, valamint az általános jövedelmi pótdóktól mentesek.

Mindezekből megállapítható, hogy a beszállásolás körül bennünket súlyos sérelem ért, melynek orvoslása létérdekünk és amelyre nézve indítványozom, hogy az ügyész bizassék meg a városi és községi hatóságokhoz intézendő beadvány megszerkesztésével kapcsolatosan a szállodai vállalatok igénykimutatásával és amennyiben az illetékes hatóságok elutasító álláspontra helyezkednének, vigyük a kérdést jogi döntés elé közigazgatási vagy esetleg a peres útra aszerint, amint a kérdés eldöntése a közigazgatási vagy esetleg a peres útra tartozik. Legkívánatosabb volna természetesen a szállodák teljes mentesítése a beszállásolás alól.

Kapcsolatosan evvel az indítvánnyal van egy másik javaslatom is, mely oda konkludál, hogy feliratilag kérjük és deputatív terjesszük az igazság- és kereskedelemügyi miniszter urak elé azt a kérelmünket, hogy a katonaság kérdésében történjen egy a mai viszonyokhoz idomuló intézkedés, mely akár az osztrák, akár a német, akár a francia törvények idevonatkozó rendelkezése szerint limitálja a szállodai felelősséget.

Végezetül ki kell térnem egy sérelemre, mely bennünket szállodásokban abban ér, hogy a szobáink árai hatósági jóváhagyástól vannak függővé téve és nem képezhetik szabad megállapítás tárgyát. Ez a gyámkodás sehol a világon nincs meg. Mindenütt elismerik

a szállodásnak azt a képességét, hogy ő a maga vendégeinek kvalitásához tudja mérni szobabéregényeit és meg tudja állapítani azt a határt, ameddig elmehet.

Bekapcsolódik ebbe az érdekebe még egy más momentum is és pedig az, amely az állam pénzügyi érdekét nemcsak az adóleadásban, hanem a szállodák szobabér bevételeiben való százalékos részesedésében is nyilvánítja. Ausztriában a vendégszoba számlája után 20%-ot, Németországban, Franciaországban 10%-ot fizet adó fejében. Ez a jövedelem, mely sok milliót jelent az államra, természetesen a legintenzivebb kihasználását involválja a szállodai szobabéreknek és itt alakul ki az a platform, melyen érdekközösségben az egyed a közszel találkozik.

Az idegenforgalomra való berendezkedést azonban nem adósságcsinálással szabad eszközölni, hanem a befektetés gyümölcsöztetésével, amire egyedül az a kereskedelmi vezérelv juttathat bennünket, hogy kiadásainkat összhangba hozzassuk bevételeinkkel. Erre pedig csak a szabad dispozió lehetősége képesít és miután az államérdek is belenyul ebbe a kérdésbe, indítványozom egy ily értelemben való memorandum elkészítését és küldöttség útján való eljuttatását a kereskedelmi, illetőleg a pénzügyminiszter urakhoz.

Várady Gyula indítványát hosszas éljenzés és taps kísérte és a nagygyűlés ahhoz teljes mértékben hozzájárult.

Az előterjesztéshez vita kapcsolódott, amelynek során felszólt:

Németh Aladár (Debrecen): Hálát érez Várady Gyula kartárs iránt, hogy a szállodai kérdést a nagygyűlés elé hozta. Sajnos, nálunk a jogállapot nem tart lépést a szállodai iparral, mely minálunk is épen úgy, mint a külföldön, kulturipar lett. A szállodaipar fontosságát először Svájcban ismerték fel, ahol három fontos újítást iátunk a szállodai ipar terén: 1. Az utas, illetőleg megszálló vendég podgyásza 1000 K maximális összegig kötelező biztosítása. 2. Azonnali bejelentés kötelezettsége. 3. A szabad egyezkedés. Sajnos, ezek az újítások nálunk nincsenek meg, hiába köt egyezséget a szállótulajdonos a vendéggel, hogy nem felel a vendég podgyászáért, mégis ha valamije eltűnik a szobából, a szállodás anyagilag felelős az eltűnt podgyászért. Hogy mennyire simulnak törvényeink a valóságos élethez, legjobban mutatja az az állapot, hogy az államvasútnál már nem áll fenn az árú kötelező visszatérítése, hacsak nincs biztosítva az árú. Várady kartárs indítványához hozzájárul és ajánlja egy ankét összehívását, hol e tárgyban megbeszélést folytassunk.

Blaschka István a vendéglőkben gyakran előforduló kalaplopások ügyében szólalt fel.

Dr. Nagy Sándor, Németh Aladár felszólalására válaszolva, az indítványok eredményeképp megígéri, hogy a társadalmi szervezetek bevonása útján minden elkövethetőt meg fog a Szövetség tenni, hogy Várady Gyula indítványát keresztülvihezzük.

Németh Aladár (Debrecen) meleg és hálás köszönetét fejezi ki a szövetség elnökségének és derék harcosainak abból az alkalomból, hogy a képesítés ügyét keresztülvitték.

Gundel Károly szólalt fel ezután általános figyelem közt: Méltóztassanak megengedni, hogy amikor Németh Aladár kartársunk a képesítésről szól, amely voltaképp szeretett elnökünk nevéhez fűződik, egyben személyét is kiemeljem. Derék elnökünk iparunk jövőjéért elhanyagolja családját, üzletét s mi ez önfeláldozó munkáját meghálálni nem tudjuk; háláljuk meg legalább azzal, hogy őt munkájában támogassuk azzal, hogy paran-

csainak engedelmeskedjünk. A vidék pedig rója le há-
láját azzal szeretett elnökünknek, hogy mindenki kerü-
letében szervezze meg az országos szövetséget. Sza-
vazzunk egyben szeretett elnökünknek köszönetet,
bizalmat és támogatást önfeláldozó munkájáért.

Miután Keszey Vince megköszönte Gundel Károly
meleg szavait és a jövőre nézve is biztosította a kar-
társakat lelkiismeretes munkásságáról, Glück Frigyes,
az országos szövetség diszelnöke emelkedett szólásra.
Meghatott, de emelkedett hangon kezdte beszédét:

— Mélyen tisztelt nagygyűlés! Mielőtt a nagygyű-
lést és annak ünnepséget bezárnánk, bizonyítsuk be
nemcsak szóval, de egyben tettel is, hogy képesítésünk
ügye szent előttünk. Engedjék meg, hogy egy indítványt
terjesszek a nagygyűlés elé, amit már husz év előtt is
indítványoztam: *alapítsunk egy tanoncotthont!* Ünne-
peljük a képesítés szent ünnepét a tanoncotthon meg-
alapításával. Rendezzünk gyűjtést! *Magam részéről
megkezdem a gyűjtést azzal, hogy felajánlok a létesít-
endő tanoncotthon javára ötvenezer koronát. (Hosszas
éljenzés, taps.)*

Keszey Vince elnök Glück Frigyes diszelnöknek
megköszöni nemes adakozását s egyben felkéri a kar-
társakat a dicső és nemes példa követésére.

E felhívásnak meglelt a kívánt eredménye, ameny-
nyiben Malosik Antal harmincezer koronát ajánlott fel,
s az egybegyűltek közt kétszázkétezer korona gyűlt
össze a nemes célra.

Miután az elnök Bánlaky Gézának, a Gellért-fürdő
szálló igazgatójának a terem használatáért hálás köszö-
netet mondott, a nagygyűlést bezárta.

(A lakoma.)

Kellemes hangulatban folyt le este hét órakor a
Gellért-szálló éttermeiben tartott diszvacso-
ra, melyet fényében nagyban emeltek a diszvacso-
rán megjelent notabilitások: *dr. Barthos Andor* államtitkár, *dr. Temple*
Rezső államtitkár, *dr. Torma István* miniszteri titkár,
dr. Purjesz Imre, *dr. Soltész Adolf*, *Szávay Gyula*, *Gazda*
György, *Usetty Ferenc* és *Zilahy Dezső* urak. Több
szónoklat hangzott el, melyeknek sorát Keszey Vince
nyitotta meg azzal, hogy szeretett kormányzónkat nagy-
bányai *Horthy Miklós*t ünnepelte a következő szónoklattal:

Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim!

A magyar embernek vele született és a szülői nevelés
által lelkébe gyökösített erénye az önzetlen hazaszeretetet
és az államfő iránt érzett őszinte szeretet. Ha így volt ez a
múltban, kétszeresen így kell lenni a jelenben és a jövőben,
midőn agyonnyargatott és jobb sorsra érdemes drága
hazánkat ily szűk korlátok közé szorították és midőn kima-
gasló erényekben gazdag férfiú vasmarokkal ragadta meg
édes hazánk süllyedő alkotmányát. Vasmarokkal ragadta ki
a kalandorok kezéből és példátadó kitartással iparkodik
az élet háborgó tengerének hullámain hanyodó alkotma-
nyunk megmentésén, a törvénytisztelet helyreállításán és
új ezeréves ország megszilárdításán. Szivem őszinte sugal-
latát követve kérem a mindenhatót, hogy nagybányai *Horthy*
Miklós kormányzó úr Ő főméltóságát igen igen soká
éltesse!

A kitörő lelkes éljenzést csak a következő szóno-
koknak hangja tudta elnyomni. A diszvacso-
ra során szólásra emelkedtek még *Gundel Károly*, ki beszédében
üdvözölte a kereskedelemügyi minisztert és képviselőjét
dr. Barthos Andor államtitkárt, *Bokros Károly* a vidéki
kartársak üdvözlésére, *Várady Gyula* Keszey Vincére,
Frenreisz István a jelenlévő hölgyekre, *Németh Aladár*
a megszállott területen lévő kartársakra, *Babócsy Lőrinc*
a segédek nevében Glück Frigyesre, *Kövári Jenő* a saj-

tóra, *dr. Barthos Andor* államtitkár az ipartestületre,
dr. Temple Rezső államtitkár az ipartestület elnökségére,
Zilahy Dezső Palkovics Edére, *Walter Károly* Usetty
Ferenc képviselőre, *Usetty Ferenc* a vendéglősipar fej-
lődésére, *Glück Frigyes* Bokros Károlyra, *Szávay Gyula*
a vendéglősipar kitünőségeire (*Glück Frigyesre*, *Bokros*
Károlyra, *Keszey Vincére*, *Gundel Károlyra*), *Fehér*
Ferenc szövetségünk pártolására, *K. Kritsfalussy István*
Walter Károlyra, *dr. Torma István* min. titkár a tanonc-
otthon javára adakozókra, *Hercog Mór* (Kaposvár) a
vidéki kartársak nevében megköszönte az üdvözlést.

Az emelkedett hangulat mellett nem feledkeztek meg
kartársaink a tanoncotthonról sem s ki-ki tőle telhetőleg
adakozott a nemes cél érdekében. A befolyó összegek!
Glück Frigyes 50,000 K, *Maloschik Antal* 30,000 K,
Gundel Károly és *Keszey Vince* 10,000—10,000 K,
Kiszel József 6000 K, *Dökker Ferenc*, *Márkus Imre*,
Szabó Imre, *Frenreisz Antal*, *Kittner Mihály*, *Szántó*
Ferenc, *Biró József* (Kaposvár), *Böcögő József* (Miskolc),
5000—5000 K, *Németh Aladár* és *Németh András* (Deb-
recen) 5000 K, *Brückner József* 4400 K, *Holub Rezső*,
Glück E. János, *Bandl Ferenc*, *Rettinger Márton*, *Reiz-*
mann Dezső mészárosmester 3000—3000 K, *Biró Dénes*,
Bagyik Vince, *Maloschik Ferenc*, *Blaschka János*, *Wagner*
Béla, *Vajda István* (Veszprém), *Friedmann Dávid* (Mis-
kolc), *Hercog Mór* (Kaposvár) 2000—2000 K, *Szegedy*
Dezső hadnagy, *Neiger Jakab*, *Fehér Ferenc*, *Móric*
Albert, *Werbőczy Lajos*, *Riedl József*, *Lówy Miksa* (Mis-
kolc), *Blaschka Ferenc*, *Frenreisz Antal*, *Szatmári József*,
Babócsy Lőrinc, *Molnár Gyula*, *Schwetz István* 1000—
1000 K, *Potzmann Mátyás*, *Putnoki István*, *Aranyosi*
András vaskereskedő 500—500 K, *Miklós Mihály* 100 K.

Ezton is hálás köszönetet mondunk a nemes
célú alapítványra adakozóknak. A gyűjtés eredménye:
201,500 korona a még később beküldött összegekkel.

Természetesen az összegyűlt összeg nem elegendő
a kitűzött cél elérésére s épen azért felhívjuk a kartár-
sak figyelmét, hogy nemes célunk elérésében továbbra
is úgy erkölcsileg, valamint anyagilag támogassanak.

(Másnap.)

Vendégeink a nagygyűlést követő nap délelőttjén,
mintegy kétszázán, megtekintették Palugyay J. és Fiai
borpincéjét. Külön villanyossal ment a társaság Buda-
fokra, ahol a legnagyobb előzékenységgel és udvarias-
sággal találkoztak a borpince megtekintésekor. Jókedvű
hangulatban tért haza a társaság.

Este nyolc órakor a Royal-étteremben bucsu-
vacso-
rát rendezett a szövetség, amely alkalommal *Majzler*
János (Esztergom), a Magyar Szálló tulajdonosa meg-
köszönte az elnöknek és titkárnak a vendégek érdeké-
ben kifejtett munkásságát.

Várady Gyula, mint házigazda üdvözölte a társa-
ságot és az idegenforgalmi iroda igazgatóját, *Zilahy*
Dezső urat, majd *Zilahy Dezső* biztosította beszédében
a vendéglősöket őszinte jóindulatáról.

Kövári Jenő F. Kiss Lajos emlékének áldozott,
Walter Károly megköszönte a vidéki kartársak elisme-
rését és az elnökség nevében ígéretet tett, hogy úgy,
mint eddig, ezután is teljes odaadással és igaz szere-
tettel fogja szolgálni a vendéglősség ügyét, melyhez
kéri a vidéki kartársak bizalmát és támogatását.

Keszey Vince távozás előtt őszinte szívvél mondott
köszönetet a kartársaknak szives megjelenésükért és
kérte, hogy legyenek bizalommal az elnökség iránt,
amely az ő ügyüknek mindenkor a legnagyobb kész-
séggel áll szolgálatára és hazamelve, iparkodjanak meg-
nyerni a kartársakat a szövetkezés eszméjének, buzdítsák

őket az országos szövetségbe való belépésre és alakítsák meg mindenhol a vendéglős ipartestületet. Ajánlja az elnökséget a kartársak jóindulatába és kívánt nekik a hazautazáshoz szerencsés utat.

Dunszt Károly (Kecskemét) fejezte még ki köszönetét az elnökségnek azért a hathatós támogatásért, melyben őket az Országos Központi Árvizsgáló Bizottsággal szemben részesítette. A jókedvű társaság Dunszt Károly kellemes hegedűjátéka mellett éjfélig volt együtt.

A Nyugdíjgyesület közgyűlése.

A szállodások, vendéglősök, kávéások, pincérek stb. orsz. nyugdíjgyesülete 1920. évi október hó 19-én tartotta Bokros Károly elnöklete alatt 24-ik évi rendes közgyűlést Budapesten, a Szent Gellért-szálló dísztermében.

Bokros Károly elnök szívből fakadó meleg szavakban üdvözölte a szép számmal egybegyűlt vidéki és helybeli kartársakat.

Dr. Nagy Sándor jogtanácsos terjesztette elő nagy gonddal szerkesztett évi jelentését, melynek keretében bejelentette, hogy az egyesület vagyona, dacára a két forradalom okozta nagy felfordulásnak 87,000 koronával gyarapodott, ami az egyesület életerős voltának legfényesebb bizonyítéka.

A tagok száma 1211. Az egyesület vagyona 1.496,818.91 K.

Nyugdíj címen az 1919-ik évben 9416 K folyósított az egyesület. A fizetendő nyugdíjak évi összege 15,333 K. Végkielégítés címén 3714 K fizetett ki az előző évi 3445 K-val szemben. Adományokból 602 K folyt be az egyesület pénztárába. Bagyik Vince 5000, Gruber Ferenc 2000, Nagy István 2000, Zirkelbach Ernő 2000, Biró Dénes 1000 K-val léptek be az egyesület alapító tagjai közé.

A kérélnelhetlen halál ez évben is kivette a maga részét, mert tagjaink sorából kiragadta Müller Antal, Paris Vilmos igazgatósági és F. Kiss Lajos felügyelő biz. tagokat, mindannyian felejthetetlen és egyesületünk felvirágoztatása körül nagy érdemeket szerzett tagjainkat. Az egyesület kegyelete jeléül koszorút helyezett az elhunytak ravatalára. Ezeken kívül elvesztettük Kiss Henrik, Schléderer János, Csermák Agoston, Dorner Sámuel, Kumin Ferenc és Matics Imre felejthetetlen társainkat. Nyugodjanak békében!

Bejelentette, hogy a nyugdíjárulékot 12 $\frac{1}{2}$ %-kal kell felemelni, melyhez a közgyűlés egyhangulag hozzájárult, valamint elfogadta a bemutatott évi mérleget, zárszámadást, költségvetést és az alapszabályszerű felmentvényeket megadta.

Örömmel állapítjuk meg az egyesület állandó és folytonos erősödését, megszilárdulását, ami kizárólag Bokros Károly önfeláldozó munkásságának érdeme. Ő teremtette meg az egyesületet és ápolja atyai szeretettel, gondozza és vezeti a legteljesebb odaadással mint saját, édes gyermekét az immár 24 éves ifjúvá nőtt egyesületet. A magunk részéről szívből kívánjuk, vezesse

egyesületünket még megszámlálhatatlan éven át, lássa benne fáradozásának méltó gyümölcsét, legyen neki öröme az ő áldásos működése folytán teremtett egyesület által felszárított könnyek, enyhülést nyert nyomor és az az őszinte szívből fakadó buzgó ima, melyben kéri a Mindenható áldását és kegyét az özvegyek és árvák igaz gyámolítójára: Bokros Károlyra.

TÁRSULATI ÉLET.

(Hivatalos közlemények.)

Rovatvezető: WALTER KÁROLY titkár.

* Az ipartársulat jogtanácsosa naponként délután háromtól négyig ingyenes jogtanácsot ad az ipartársulat tagjainak Budapest, IV., Muzeum-körút 35. szám alatt levő ügyvédi irodájában.

*

* A „Budapesti Szállodások-, Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulatának” hivatalos helyisége: Budapest, IV., Calvin-tér 2.

*

* Hivatalos órák: hétköznapon d. e. 9 órától d. u. 2 óráig.

*

* Pénzbeszedőink: Grosz György és Köhler Károly.

ITTHON ÉS A NAGYVILÁGBAN

— **Üdvözlések.** Az ipartársulat a képesítéshez kötés örvendetes alkalmából a már közölt üdvözléseken kívül még a következő üdvözléseket kapta:

Áldásos és sikerdús eredményt kíván és kartársi üdvözlését küldi a *soproni vendéglős ipartársulat*.

*

Tekintetes Elnökség!

Iparunk képesítéshez való kötése alkalmából a pápai vendéglősök ipartársulatának üdvözlését személyesen hozom el.

Hálás köszönetet mondunk az Országos Szövetségnek és külön azon kartársaknak, akik e nagy cél elérésében közreműködtek.

Kívánunk erőt és kitartást további működésükhöz.

A pápai vendéglősök iparszervezetének elnöke:
Pápai Péter s. k.

— **Pincérnők és kenyereslányok.** A „Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata” és a „Keresztény szociálista vendéglőssegédek szervezete” október huszonegyedikén tartott ülésében elhatározta, hogy felhívja az üzlettulajdonosokat, hogy a nagy munkanélküliség enyhítésére az alkalmazásban lévő pincérleányokat és kenyérárúsleányokat azonnal elbocsássák és helyükbe rokkant vagy munkaképes idősebb vendéglőssegédeket alkalmaznak és az alkalmazottaknak a köteles heti egy szabadnapra vonatkozó korábbi határozatát szigorúan betartják; továbbá, hogy személyzetüket kizárólag az állami munkaközvetítő hivatalból (VIII., József-utca 33. sz.) szerzik be és ennek ellenőrzésére a jelentkező munkástól a jelentkezési lap felmutatását kéri.

— Üzleti hírek. Kardos János kartársunk átvette VII. ker., Wesselényi-utca 63. szám alatti vendéglőt.

Turcsik János e hónap 15-én teljesen átalakítva megnyitotta a volt Szabó András-féle vendéglőt VII., István-út 9. szám alatt.

Ulreich János hévizszentandrás vendéglős átvette a keszthelyi Hungária-szállodát és éttermet.

— **Értesítés.** A Fatügyek orsz. kormánybiztosa folyó évi október hó 11-én kelt 8250/1920. sz. rendeletével akként intézkedett a fa kiutalásánál, hogy vendéglős tagtársaink irodánkban igazolványt kapnak üzletükben szükséges havi minimális fa mennyiségéről, ezt az illetékes kerületi elüljárósággal láttamoztatják s az ekként láttamozott igazolványra a székesfővárosi tűzifaelosztó hivatal kiállítja az utalványt. *Keszey Vince* elnök.

— **Felhívás.** A budapesti vendéglősök szakiskolájában az 1920/21. iskolai évben a továbbképző tanfolyamot újból felállítjuk. A tanfolyam három csoportból áll. És pedig: nyelvészet, közismereti és szakismereti csoport.

A nyelvészeti csoportban magyar, német és francia és angol nyelvi tanfolyamok lesznek.

A közismereti csoport felöleli a szállodai könyvitelt; üzleti levelezést; a folyékony-, szép-, rond- és gépirást; az üzlet és iroda berendezése, vezetése és ellenőrzésének módját; törvények, rendeletek ismertetését. Egészségügyi tudnivalókat és a vegytant.

Végül a szakismereti csoportnak a sütés, főzés, a bor- és pincemunkák; a helyes beszéd és kifejezés képezik tárgyát.

Mindenki arra a tanfolyamra jelentkezik, amelyet hallgatni kíván.

Jelentkezni kell az ipartársulat helyiségében a titkárnál naponként délelőtt kilenctől délután két óráig. Ugyanott a további bővebb felvilágosításokat is megkapja a jelentkező.

A továbbképző tanfolyam eladásai 1920 október 15-én kezdődnek. *Keszey Vince* s. k., elnök.

Felelős szerkesztő: ABA SÁNDOR.

Kiadó: A SAJTÓBIZOTTSÁG.

Szent-László könyvnyomda nyomása, Budapest, VIII., Röck Szilárd-utca 28.

Szállodások figyelmébe!

Szállodai fehérneműek legjobb minőségben kaphatók

SZÉKELY JENŐNÉL Budapest,

IV., Kamermayer Károly-utca 2. sz. (Szervita-tér sarkán.)

VENDEGLŐSÖK BESZERZŐ CSOPORTJA R.-T.

BUDAPEST, IV. KERÜLET, VÁMHÁZ-KÖRÚT 2. SZ.

Igazgatóság: Vámbáz-körút 2. l. em. Elosztó osztály: Vámbáz-körút 2. földszint.

TELEFON: { IGAZGATÓSÁG . . . . . JÓZSEF 72-67.
ELOSZTÓ OSZTÁLY JÓZSEF 73-26.
FŐPÉNZTÁR . . . . . JÓZSEF 73-28.

Az „OCEÁN” Magy. Konzervgyár és Keresk. r.-t. BUDAPEST-DUNAKESZI

Aljánlja legjobb minőségű marinált, füstölt és sós heringjeit, olajos szardiniát és lazacot, Ambrózia mustárt, gyümölcs- és főzelék konzervjeit.

	
<h1>Kugler Henrik</h1> <p>utóda</p> <h1>Gerbeaud r. t.</h1>	
	

BLOCH MÓR cég

Modern Szálloda, Szanatorium és Kórház Berendezési Vállalat.

Paplankülönlegességek gyára.

Steril. Hyg. Ágytollgyár.

BUDAPEST

Telefon: J. 115-42 Központi iroda: VII., Károly-körút 7.

Sürgőnycim: MORBLO.

VENDEGLŐSÖK TÜZELŐANYAG BESZERZŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁGA

BUDAPEST, IV. KERÜLET, VÁMHÁZ-KÖRÚT 2. SZÁM

Raktárak: Dunaparti teherpályaudvar.

Szállít: szenet, fát, Cséry-koksztot maximális áron alul.

TELEFON: JÓZSEF 73-28.

Vidéki kartársak találkozóhelye

KESZEY VINCE étterme Budapest, VII., Rákóczi-út 44